

экономического развития Украины / А.В. Толстова // The dominant of the humanism principle in modern social concepts and the civilized practice of public relations. – London: Published by IASHE. – 2015. – p.27-30

21. Что хорошо украинцу и китайцу: как построить бизнес в Китае нашему человеку [Электронный ресурс] - Режим доступа

<http://www.companion.ua/articles/content?id=2694>
77

22. Сычев Ю.И. Достижения и перспективы технологического прогресса в промышленности облицовочного камня. / И.Ю.Сычев // Горный журнал. – 2000. - №3. - С. 3 5

*Рецензент д.е.н., професор УкрДУЗТ Кірдіна О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДУЗТ Полякова О.М.*

УДК [330.322+330.341.1]:339.137.2

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ГЛОБАЛЬНИХ КОНКУРЕНТНИХ РИНКАХ

*Уткіна Ю.М., к.е.н., доцент,
Сюсько К.Ю., магістр (УкрДУЗТ)*

Стрімкість розвитку глобальних конкурентних ринків зобов'язує українські підприємства забезпечувати швидку адаптацію до змін зовнішнього середовища, завойовувати й утримувати певну частку ринку, а також прагнути до її розширення. Саме тому все гостріше постає проблема забезпечення та підтримання конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних конкурентних ринках. При цьому на перше місце виходить інноваційно-інвестиційний процес, який сприяє впровадженню передових досягнень науки та техніки та стимулює залучення тимчасово вільних грошових коштів з метою фінансування розвитку науки. Інноваційно-інвестиційний процес являє собою процес розробки, створення та впровадження інноваційного продукту за допомогою залучення інвестиційних ресурсів. Він виступає запорукою забезпечення конкурентоспроможності продукції, а, отже, й конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних ринках, оскільки спрямований на скорочення часу виходу продукції на ринок і витрат на виробництво та просування продукції, а також підвищення її якості.

Ключові слова: глобальні конкурентні ринки, конкурентоспроможність підприємств, інновації, інвестиції, інноваційно-інвестиційний процес

ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ К ОБЕСПЕЧЕНИЮ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ УКРАИНСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ НА ГЛОБАЛЬНЫХ КОНКУРЕНТНЫХ РЫНКАХ

*Уткина Ю.Н., к.э.н., доцент,
Сюсько К.Ю., магистр (УкрГУЖТ)*

Стремительность развития глобальных конкурентных рынков обязывает украинские предприятия обеспечивать быструю адаптацию к изменениям внешней среды, завоевывать и удерживать определенную долю рынка, а также стремиться к ее расширению. Именно поэтому все острее встает проблема обеспечения и поддержания конкурентоспособности

українських підприємств на глобальних конкурентних ринках. При цьому на перше місце виходить інноваційно-інвестиційний процес, який сприяє впровадженню передових досягнень науки і техніки і стимулює привертання тимчасово вільних грошових засобів з метою фінансування розвитку науки. Інноваційно-інвестиційний процес представляє собою процес розробки, створення і впровадження інноваційного продукту з допомогою привертання інвестиційних ресурсів. Він виступає заставою забезпечення конкурентоспроможності продукції, а, відповідно, і конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних ринках, оскільки направлений на скорочення часу виходу продукції на ринок і витрат на виробництво і просування продукції, а також підвищення її якості.

Ключеві слова: глобальні конкурентні ринки, конкурентоспроможність підприємств, інновації, інвестиції, інноваційно-інвестиційний процес

INNOVATIVE INVESTMENT APPROACHES TO ENSURE THE COMPETITIVENESS OF UKRAINIAN BUSINESSES IN GLOBAL COMPETITIVE MARKETS

*Utkina Yu.M., Ph.D., associate Professor,
Syusko K.Yu., master of (UkrSURT)*

The rapid development of competitive global markets obliges the Ukrainian company to provide fast adaptation to changes in the external environment, to gain and hold a certain market share, and strive to expand. That is why the issue of achieving and maintaining the competitiveness of Ukrainian businesses in global competitive markets. While the innovation and investment process that facilitates the introduction of advanced science and technology and stimulates the attraction of temporarily free funds for the purpose of financing the development of science. Innovative investment process is a process of development, creation and implementation of innovative product by attracting investment resources. He plays in ensuring the competitiveness of products, and, consequently, the competitiveness of Ukrainian businesses in global markets, because it aims at reducing the release of product to market and costs of production and promotion of products and increase its quality.

Keywords: global competitive markets, competitiveness, innovations, investment, innovative-investment process

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими чи практичними завданнями. В умовах реформування глобальних високо конкурентних ринків перед українськими підприємствами дедалі гостріше постає проблема пошуку дієвого способу підвищення власної конкурентоспроможності. Під впливом зростаючої внутрішньої та зовнішньої конкуренції саме інноваційно-інвестиційний процес підприємств набуває принципового значення у забезпеченні підвищення ефективності їх господарювання й утримання конкурентних позицій на ринках. При цьому слід зазначити, що інноваційно-інвестиційна діяльність є головним чинником розвитку будь-якої економічної системи. За умови реалізації масштабних інноваційних проєктів реальний ефект далеко виходить за межі інтересів безпосередніх учасників

інвестиційної діяльності. У результаті інвестування в макроекономіці відбуваються глобальні чи локальні зміни: створюються нові підприємства, об'єкти інфраструктури, шляхи; скорочується безробіття, зростає рівень життя населення [15, с. 987]. Відповідно, інноваційно-інвестиційна діяльність є фактором економічного зростання та розвитку через її позитивний вплив на модернізацію економіки, підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств на основі техніко-технічного оновлення виробництва.

Разом з тим активізація інноваційно-інвестиційного процесу, з одного боку, спрямована на забезпечення підприємств стимуляторами розвитку у вигляді передових досягнень науково-технічного прогресу, що дозволяє отримувати перевагу у конкурентній боротьбі, а з іншого – на стимулювання

залучення інвестицій та розвиток інвестиційного ринку, що дозволяє вирішувати проблеми модернізації техніко-технологічної бази виробництва та підвищення рентабельності виробничих процесів.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Проблематика активізації інноваційно-інвестиційних процесів останнім часом знайшла широке відображення у працях науковців. Зокрема, на нашу думку, особливої уваги заслуговують дослідження таких вчених, як: Л.К. Корецька, А.М. Губернаторов, Г.А. Корецький, Т.А. Никерова [11], Н.В. Лисичкіна, Ю.Г. Голокціонова [15], О.С. Мочаліна [20], Т.П. Плішка [22], С.В. Шастун [29], І.Є. Лозинський, Є.А. Шмальченко [16], М.І. Філіпов, Т.Б. Гавришук [26], О.В. Яценко [32], Т.С. Задніпрянна [7], В.Л. Дикань, В.О. Зубенко [3], О.Г. Кірдіна [8], Д. Мод, К. Хейл [33] та інші. В їх роботах мова йде про принципи, методи та підходи щодо управління інноваційно-інвестиційною діяльністю як підприємств взагалі, так і підприємств у розрізі галузей промисловості, зокрема.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом з тим, слід зауважити, що проблематика активізації інноваційно-інвестиційної діяльності у сучасних умовах є вельми актуальною. Не дивлячись на велику кількість досліджень, подальшого вирішення потребують задачі щодо забезпечення ефективності активізації інноваційно-інвестиційного процесу, його структуризації та значущості у забезпеченні конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних ринках.

Формування цілей статті. Саме тому метою дослідження є теоретичне обґрунтування інноваційно-інвестиційного підходу забезпечення конкурентоспроможності підприємства на глобальних конкурентних ринках.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для сьогоdnішнього стану економіки України формування стійкої конкурентної позиції підприємств як на національному, так і на глобальному ринках є одним із першочергових завдань. Велика кількість дослідників наголошує, що саме інноваційно-інвестиційна діяльність є запорукою успіху підприємств у конкурентній боротьбі.

Так, Шастун С.В. в цьому аспекті визначає необхідність розробки інноваційно-інвестиційної стратегії як програмованого результату інтелектуальної праці суб'єкта управління, оснований на принципах і розбитий на етапи процес його отримання; результатом інтелектуальної діяльності є інновації, які визначаються інтелектуальною власністю фізичної чи юридичної особи [29]. При цьому автор наголошує, що ознакою інноваційно-інвестиційної стратегії є комплексна організація інвестиційного процесу, що містить організацію фінансування та здійснення проекту силами менеджменту у задані строки і в межах відповідних бюджетних обмежень з метою отримання комерційної вигоди [29].

Феномен інноваційно-інвестиційної діяльності як засобу соціально-економічного зростання та розвитку розглядається у дослідженнях М.І. Філіпова та Т.Б. Гавришук [26, с. 133]. Автори зазначають, що інноваційно-інвестиційна діяльність здійснює позитивний вплив на модернізацію економіки, підвищення конкурентоспроможності на основі інтенсивного технічного та технологічного оновлення виробництва.

При цьому у дослідженнях деяких вчених робиться наголос, що інноваційна складова інвестування перетворюється у критичний елемент успіху. Він залежить від здатності держави, суспільства, суб'єктів господарювання підпорядковувати свою діяльність інтересам прогресивного розвитку, найбільш повного використання нових знань і досвіду, спроможності створити сприятливе середовище для генерації нових ідей, їх апробації та впровадження у виробничу діяльність [32, с. 193-194].

А.А. Голубенко [2, с. 83] пропонує розглядати інноваційно-інвестиційну діяльність підприємства як складну динамічну стохастичну систему, що складається з різних за своєю природою процесів та у загальному випадку включає: інноваційний процес (НДДКР або пошук відповідних нововведень; кількісні, якісні та структурні перетворення) та процеси організаційно-економічного, інвестиційного та соціокультурного забезпечення нововведень.

У дослідженнях Т.С. Задніпряної [7, с. 203] визначено, що упродовж останніх років лише незначна частка підприємств України

здійснювала інновації. Основним напрямом інноваційної діяльності залишається придбання основних фондів. Пріоритетним джерелом інвестування інновацій залишаються власні кошти підприємств та отримані кредити. Діюча система оподаткування не стимулює довгострокові накопичення підприємств, що дозволило б останнім реалізувати інноваційні проекти. Українська інноваційна сфера ще не стала привабливою також і для іноземних інвесторів.

Реалізація інноваційно-інвестиційної діяльності відбувається у формі відповідних процесів. При цьому під процесом у даному випадку розуміється розвиток певного явища, послідовна зміна стадій, етапів, ступенів, якісно нових форм та ін. [5, с. 141].

В існуючих на сьогодні підходах до визначення сутності інноваційно-інвестиційного процесу більшість науковців роблять наголос на ідентифікації окремо інноваційного чи інвестиційного процесів у поєднанні з елементами менеджменту інновацій.

Так, колектив авторів на чолі з Л.К. Корецькою [11, с. 21-22] визначає інноваційно-інвестиційний процес як процес закупки або самостійного отримання результатів інтелектуальної праці, що матеріалізовані в нових машинах і технологіях, впровадження його у виробництво та створення економічного прибутку або досягнення будь-якого іншого соціально-економічного ефекту на основі його відтворення.

І.Є. Лозинський та Є.А. Шмальченко під інноваційно-інвестиційним процесом розуміють послідовну та цілеспрямовану зміну стану окремої виробничо-економічної системи в часі в результаті взаємодії людини з даною системою, т.б. внаслідок впливу реалізації інноваційно-інвестиційної діяльності [16].

Т.П. Плішка характеризує інноваційно-інвестиційні процеси як процеси довгострокових вкладень капіталу в наукові, технологічні, організаційні, фінансові та комерційні дії, які призводять до здійснення інновацій чи замислені з цією метою [22, с. 364].

С. В. Шастун пропонує діагностувати зміст інноваційно-інвестиційних процесів на основі конкурентної моделі у двох аспектах:

- зовнішньому – функціонування інноваційно-інвестиційних процесів у

зовнішньому середовищі (економічний, соціальний, правовий, екологічний аспекти аналізу досліджуваних процесів);

- внутрішньому – саморегулювання (здійснення інноваційного розвитку відтворення з використанням як збереженого виробничо-технічного потенціалу, так і на базі новоствореного ефективного, що максимально втілює у собі інтелектуальний продукт і, отже, дозволяє досягти конкурентних переваг виробництва [29].

О.С. Мочалина робить висновок, що інноваційно-інвестиційний процес можна визначити як процес розробки, створення або впровадження інноваційного продукту через залучення для цих цілей інвестиційних ресурсів [20].

Разом з тим слід відзначити, що наведені визначення не дозволяють встановити пріоритетність інноваційного чи інвестиційного процесів, а також ступеня їх взаємозв'язку у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства. З метою подолання визначеного недоліку, на нашу думку, доцільно дослідити взаємозв'язок понять «інновації» та «інвестиції» як основи розвитку відповідних процесів.

Інновації у більшості випадків розглядаються як нововведення різного характеру, що спрямовані на отримання економічного, соціального та інших видів ефекту. Зокрема, у Законі України «Про інноваційну діяльність» [24] під інноваціями розуміються новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

У філософських вченнях інновації трактуються як нововведення, що приймаються в контексті загальної тенденції витиснення традиційних, архаїчних та кустарних форм діяльності раціонально організованими [25, с. 320].

У дослідженнях О. Лапко [13, с. 38] і Д.М. Черваньова в співавторстві з Л.І. Нейковою [27, с. 25] інновації визначено як процес. Проте у підходах цих авторів до визначення сутності інновацій є суттєві відмінності. Так, О. Лапко характеризує інновації як комплексний процес, котрий

включає створення, розробку, доведення до комерційного використання і поширення нового технічного або якогось іншого рішення, що задовольняє певну потребу [13, с. 38]. У свою чергу, Д.М. Черваньов і Л.І. Нейкова трактують інновації як техніко-економічний процес, який, завдяки практичному використанню продуктів розумової праці – ідей, винаходів, приводить до створення кращих за властивостями нових видів продукції та нових технологій, які можуть дати додатковий дохід, з'явившись на ринку як нововведення [27, с. 25].

У цьому визначенні автори приєднуються до думки класика економічної науки Й.А. Шумпетера, який визначив інновації основним джерелом прибутку. У роботі [30] науковець стверджує, що «...прибуток, по суті, є результатом виконання нових комбінацій...» та «...без розвитку немає прибутку, без прибутку немає розвитку». З цього можна зробити висновок, що автор розглядає інновації як зміни з метою впровадження та використання нових видів споживчих товарів, нових виробничих і транспортних засобів, ринків і форм організації в промисловості [30].

До визначення сутності інновацій як зміни у своїх дослідженнях приєднується Л. Волдачек. Автор зазначає, що інновація – це цільова зміна у функціонуванні підприємства як системи (кількісна чи якісна в будь-якій сфері діяльності підприємства) [1, с. 74]. Аналогічної думки дотримується колектив авторів на чолі з В.Г. Федоренко. У їх праці [21, с. 275] зазначено, що інновація являє собою будь-яку зміну у внутрішній структурі господарюючого організму.

У дослідженнях В.Л. Диканя та В.О. Зубенко [3, с. 13] інновацію визначено як джерело одержання ефекту і задоволення нових чи підвищених потреб споживачів, в ролі яких виступають як зовнішні споживачі, так і самі підприємства-новатори. Ще далі у своїх дослідженнях заходить О.Г. Кірдіна. Автор зазначає, що інновація – це реалізований пріоритетний напрямок розвитку галузі, що є результатом науково-творчого пошуку її суб'єктів, який призводить до отримання принципово нових (відсутніх раніше) результатів різного характеру (технічних, організаційних, технологічних, фінансових, тощо) та корисності внаслідок використання [8,

с. 58-59].

Таким чином, у подальшому під інновацією будемо розуміти принципово новий кінцевий продукт, формування якого засновано на результатах процесів створення, використання та впровадження наукових розробок і досліджень, що спрямовані на удосконалення техніко-технологічних, організаційно-управлінських, соціально-економічних процесів на підприємствах.

У свою чергу, поняття «інвестиції» є також широко дослідженим в економічній науковій літературі. Законодавчо встановлено, що інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [23].

У дослідженнях деяких авторів надається характеристика інвестицій, максимально наближена до правового визначення. Так, авторами фінансово-економічного словника визначено, що інвестиції – це грошові, майнові, інтелектуальні цінності, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [6, с. 195-196]. Майже аналогічне визначення інвестицій при їх оцінці як фінансової категорії надає О.І. Ковтун. Автор пропонує під інвестиціями розуміти всі види майнових, фінансових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької або інших видів діяльності, соціальної інфраструктури з метою отримання прибутку або соціального ефекту [9, с. 203]. Такої ж думки дотримується М.М. Леус. Він зауважує, що інвестиції – це грошові кошти, цінні папери, рухоме та нерухоме майно, результати інтелектуальної діяльності, інші цінності, які передбачені законодавством, котрі вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, метою яких є отримання прибутку [14, с. 133].

Разом з тим слід зауважити, що у більшості досліджень інвестиції прирівнюються до капіталовкладень, що спрямовані на отримання майбутньої вигоди. Так, І.М. Крупка [12, с. 24] під інвестиціями пропонує розуміти ті вкладення, що забезпечують приріст капіталу, створюють новий капітал. Д.Дж. Мок Лафлін вважає, що

інвестиції – це спосіб розміщення капіталу, який повинен забезпечити заощадження або зростання капіталу [19, с. 11]. Згідно визначення, що надано у тлумачному словнику економічних термінів «Это – бизнес», під інвестиціями запропоновано розуміти «...сукупність засобів, що реалізується у формі довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки» [10]. Економічною енциклопедією визначено інвестиції як довготермінові вкладення капіталу в різні сфери та галузі народного господарства всередині країни та за її межами з метою привласнення прибутку [4, с. 13]. За визначенням, що пропонується в Економіко-математичному словнику, інвестиції – це один з ключових факторів економічного зростання, довгострокові та короткострокові вкладення капіталу, які складаються з капітальних витрат (капітальних вкладень), витрат, пов'язаних з приростом оборотного капіталу (при розширенні виробництва) або оборотним капіталом в повному обсязі, який є необхідним для запуску виробництва (при створенні нового виробництва), а також з витрат, які необхідні для підготовки інвестиційного проекту [31, с. 217].

Виходячи з останнього визначення можна виокремити ще один поширений підхід до визначення сутності поняття «інвестиції», згідно якого вони ототожнюються з витратами. Цей підхід набув широкого застосування у дослідженнях таких вчених як: К.Р. Макконнелл і С.Л. Брю, У.Ф. Шарп і Г.Дж. Бейлі, П. Массе.

Так, К.Р. Макконнелл і С.Л. Брю визначають інвестиції як витрати на виробництво і накопичення засобів виробництва та збільшення матеріальних запасів [17, с. 388]. У.Ф. Шарп і Г.Дж. Бейлі зазначають, що «...термін «інвестування» означає процес «позбуття» грошей сьогодні для того, щоб отримати більшу їх суму у майбутньому [28, с. 17]. П. Массе пропонує під інвестиціями розуміти витрати на будівництво нових заводів, на верстати і устаткування з тривалим строком служби; витрати на виробництво і нагромадження засобів виробництва, збільшення матеріальних засобів;

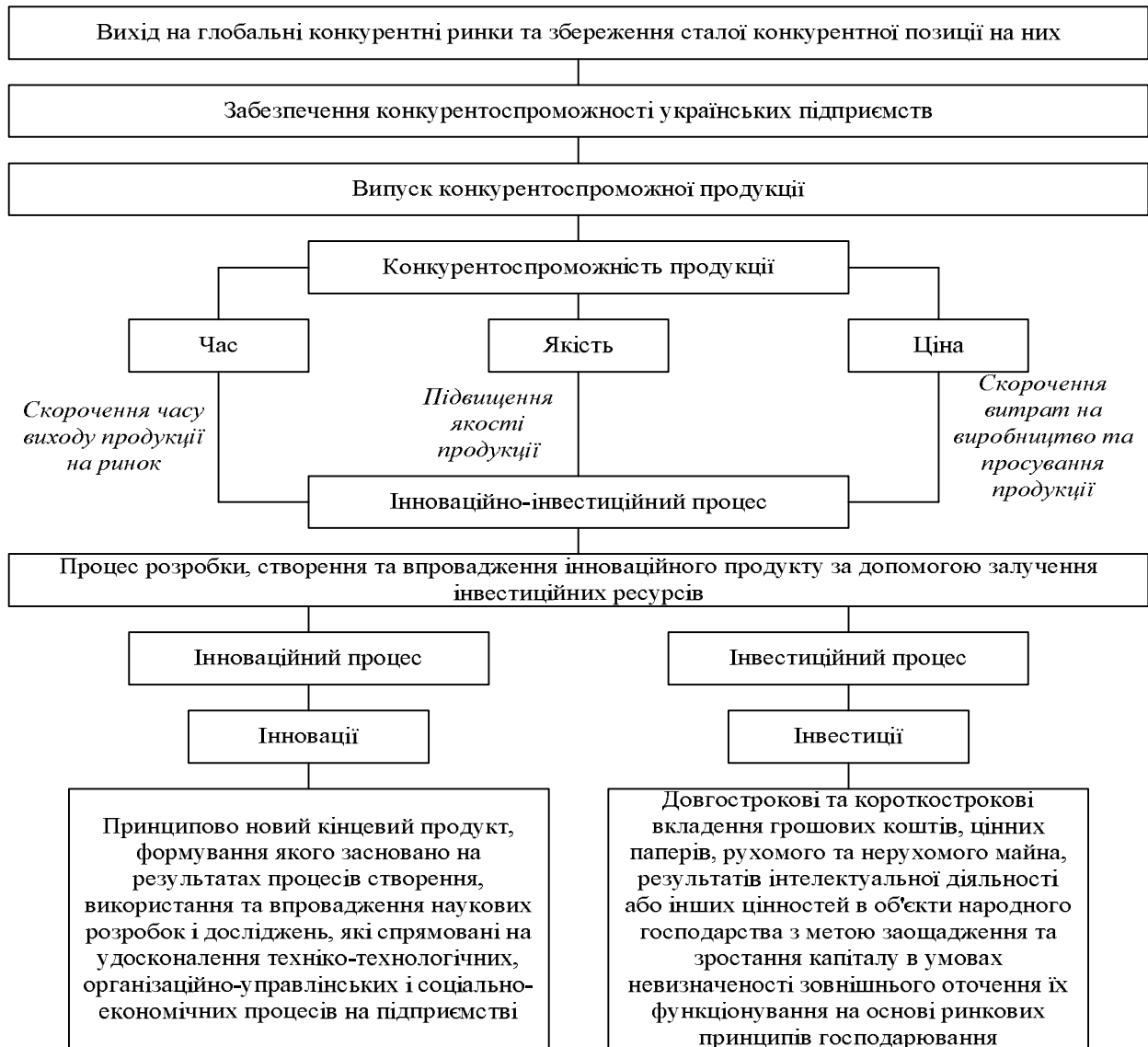
витрати на поліпшення освіти, здоров'я працівників чи на підвищення мобільності робочої сили [18, с. 9]. При цьому автор зазначає, що «...інвестиції слід визначати передусім як вкладення у розвиток продуктивних сил підприємства, а на макрорівні – у розвиток продуктивних сил суспільства» [18, с. 9].

На нашу думку, суттєвим зауваженням щодо наведених визначень сутності поняття «інвестиції» є невілювання такої важливої характеристики як невизначеність функціонування у зовнішньому середовищі, що швидко змінюється, так як саме невизначеність породжує ризик вкладання інвестицій. Саме тому у подальшому під інвестиціями ми пропонуємо розуміти довгострокові чи короткострокові вкладення грошових коштів, цінних паперів, рухомого та нерухомого майна, результатів інтелектуальної діяльності або інших цінностей в об'єкти народного господарства з метою забезпечення заощадження та зростання капіталу в умовах невизначеності зовнішнього середовища їх функціонування на основі ринкових принципів господарювання.

Виходячи з наведених визначень можна сформулювати два типи процесів:

- інноваційно-інвестиційний – як здійснення інвестицій в інновації;
- інвестиційно-інноваційний – як пошук та використання інноваційних засобів ведення інвестиційної діяльності.

В умовах забезпечення сталої конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних конкурентних ринках, на нашу думку, першочерговим є інноваційно-інвестиційний процес. Це пов'язано з тим, що інноваційно-інвестиційний процес є процесом розробки, створення та впровадження інноваційного продукту за допомогою залучення інвестиційних коштів. При цьому слід зазначити, що саме інновації розглядаються як один із факторів забезпечення конкурентоспроможності підприємства, забезпечуючи швидкість виведення якісно оновленого продукту на конкурентні ринки з оптимально-мінімальними витратами інвестиційних ресурсів (рис. 1).

Рис. 1. Принципова схема інноваційно-інвестиційного підходу до забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних конкурентних ринках

Вихід українських підприємств на глобальні конкурентні ринки, а також завоювання та збереження сталої конкурентної позиції на них можливе лише за умови забезпечення їх конкурентоспроможності, яка ґрунтується на випуску конкурентоспроможної продукції. У свою чергу, конкурентоспроможність продукції досягається за рахунок мінімізації часу виходу товару на ринок і витрат, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції, за умови одночасного підвищення її якості. Тому, на нашу думку, саме інноваційно-інвестиційний процес – як процес розробки, створення та впровадження інноваційного продукту за допомогою залучення

інвестиційних ресурсів – є запорукою забезпечення конкурентоспроможності продукції, а, отже, й конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних ринках.

Висновки даного дослідження та перспективи подальших робіт у цьому напрямку. Таким чином, інноваційний та інвестиційний процеси, основою яких є інновації та інвестиції відповідно, щільно взаємопов'язані та утворюють комплексний інноваційно-інвестиційний процес.

Він виступає запорукою випуску конкурентоспроможної продукції та, як наслідок, забезпечення конкурентоспроможності українських

підприємств на глобальних конкурентних ринках, оскільки інноваційно-інвестиційний процес спрямований на скорочення часу виходу продукції на ринок і витрат на виробництво та просування продукції, а також підвищення її якості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Волдачек, Л. Стратегія управління інноваціями на підприємстві [Текст] / Л. Волдачек. – М.: Економіка, 2001. – 128 с.
2. Голубенко, А.А. Аналіз можливостей інноваційного розвитку в процесі формування стратегічних напрямів інноваційної діяльності підприємства [Текст] / А.А. Голубенко // Економіка промисловості. – 2002. – №2(16). – С. 80-84.
3. Дикань, В.Л. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту [Текст]: монографія / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко. – Х.: УкрДАЗТ, 2008. – 194 с.
4. Економічна енциклопедія [Текст]: У трьох томах. Т.1 / Редкол.: ... С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
5. Економічна енциклопедія [Текст]: У трьох томах. Т.3 / Редкол.: ... С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
6. Завгородній, А.Г. Фінансово-економічний словник [Текст] / А.Г. Завгородній, Г.Л. Вознюк. – Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2005. – 714 с.
7. Задніпряна, Т.С. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств [Текст] / Задніпряна Т.С. // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – №1(23). – С. 203-205.
8. Кірдіна, О.Г. Методологічні аспекти інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного комплексу України [Текст]: монографія / О.Г. Кірдіна. – Х.: УкрДАЗТ, 2011. – 312 с.
9. Ковтун, О.І. Державне регулювання економіки [Текст] / О.І. Ковтун. – Львів: Видавництво «Новий світ – 2000», 2006. – 432 с.
10. Коноплицкий, В. Это – бизнес: Толковый словарь экономических терминов [Электронный ресурс] / В. Коноплицкий, А. Филина. – К.: Альтпресс, 1996. – 448 с. – Режим доступа: www.bibliotekar.ru/biznes-15-2/133.htm
11. Корецкая, Л.К. Инновационно-инвестиционная активность свекольной отрасли Владимирской области [Текст] / Л.К. Корецкая, А.М. Губернаторов, Г.А. Корецкий, Т.А. Никерова. – Владимир: Издательство ООО «Транзит-ИКС», 2013. – 130 с.
12. Крупка, І.М. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України [Текст] / І.М. Крупка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2001. – 608 с.
13. Лапко, О. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання [Текст] / О. Лапко // Інститут економічного прогнозування НАН України; Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу. – К., 1999. – 253 с.
14. Леус, М.М. Теоретико-методологічні основи класифікації інвестицій [Текст] / М.М. Леус // Науковий вісник ЛНТУ України: збірник науково-технічних праць. – 2009. – Вип. 19.1. – С. 130-137.
15. Лисичкина, Н.В. Институционально-синергетический подход к моделированию и оценке инновационно-инвестиционной деятельности [Текст] / Н.В. Лисичкина, Ю.Г. Голоктионова // Фундаментальные исследования. – 2014. – №6. – С. 987-991.
16. Лозинський, І.Є. «Інноваційно-інвестиційний механізм» та «інноваційно-інвестиційна діяльність»: зміст та відмінність [Електронний ресурс] / І.Є. Лозинський, Є.А. Шмальченко // Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Наука в інформаційному просторі» (10-11 жовтня 2013). – Режим доступу: www.confcontact.com/2013-nauka-v-informatsionnom-prostranstve/ek4_lozinck_shm.htm
17. Макконнелл, К.Р. Економікс: принципи, проблеми і політика [Текст]: учебник / К.Р. Макконнелл, С.Л. Брю; пер. с англ. – 14-е изд. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 970 с.
18. Массе, П. Критерии и методы оптимального определения капиталовложений [Текст] / П. Массе. – М.: Статистика, 1971. – 415 с.
19. Мок Лафлин, Д.Дж. Ценные бумаги: Как добиться высоких доходов [Текст] / Д.Дж.

Мок Лафлин; пер. с англ. – М.: Дело, 1999. – 208 с.

20. Мочалина, О.С. Развитие инновационно-инвестиционного процесса как фактор реализации инновационного потенциала [Электронный ресурс] / О.С. Мочалина // Эффективна економіка: електронне наукове фахове видання. – 2014. – №7. – Режим доступу: www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3183

21. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності [Текст]: навчальний посібник / За наук. ред. В.Г. Федоренко. – К.: Алеута, 2004. – 431 с.

22. Плішка, Т.П. Інноваційно-інвестиційні процеси в регіоні [Текст] / Т.П. Плішка // Університетські наукові записки. – 2009. – №3(31). – С. 364-368.

23. Про інвестиційну діяльність [Електронний ресурс]: закон України: [офіц. текст: станом на 06.11.2014]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/1560-12>

24. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс]: закон України: [офіц. текст: станом на 05.12.2012]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

25. Философия: энциклопедический словарь [Текст] / Под ред. А.А. Ивина. – М.: Гардарики, 2006. – 1072 с.

26. Філіппов, М.І. Аналіз інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств легкої промисловості [Текст] / М.І. Філіппов, Т.Б. Гавришук // Вісник КНУТД. – 2013. – 3. – С. 132-138.

27. Черваньов, Д.М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств в Україні [Текст] / Д.М. Черваньов, Л.І. Нейкова. – К.: Знання, 1999. – 516 с.

28. Шарп, У.Ф. Инвестиции [Текст] / У.Ф. Шарп, Г.Дж. Бэйли; пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 1000 с.

29. Шастун, С.В. Інноваційно-інвестиційна стратегія як інструмент формування конкурентних переваг підприємства [Електронний ресурс] / С.В. Шастун. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/4832/1/111.pdf>

30. Шумпетер, Й.А. Теория экономического развития [Электронный ресурс] / Й.А. Шумпетер. – М.: Прогресс, 1982. – 455 с. – Режим доступа: socio-line.ru/book/j-shumpeter-teoriya-ekonomicheskogo-razvitiya

31. Экономико-математический словарь [Текст]: словарь современной экономической науки. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Дело, 2003. – 520 с.

32. Яценко, О.В. Напрями розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств [Текст] / О.В. Яценко // Збірник наукових праць ЧДГУ. – 2011. – №21. – С. 192-197.

33. Mote, D. Encyclopedia of Business [Electronic resource] / D. Mote, K. Heil. – 2nd ed. – Access mode: <http://www.referenceforbusiness.com/encyclopedia/Inc-Int/Innovation.html>

*Рецензент д.е.н., професор УкрДУЗТ Зайцева І.Ю.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДУЗТ Зубенко В.О.*

УДК 330.322

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРОШОВИЙ ПОТІК В СФЕРІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Щербань О. Д., к.е.н., доцент (ХІФ УДУФМТ)

У статті висвітлено проблему формування необхідної потреби у використанні грошових коштів підприємствами під впливом багатьох факторів різної сукупності. Зазначена залежність обсягу інвестицій від таких факторів: розподіл одержуваного доходу, очікувана норма прибутку, ставка позичкового відсотку, очікуваний темп інфляції. Доведена